DE HERVORMDE VAAN

Orgaan van de bond van Nederlandse Hervormde Mannenverenigingen op Gereformeerde Grondslag

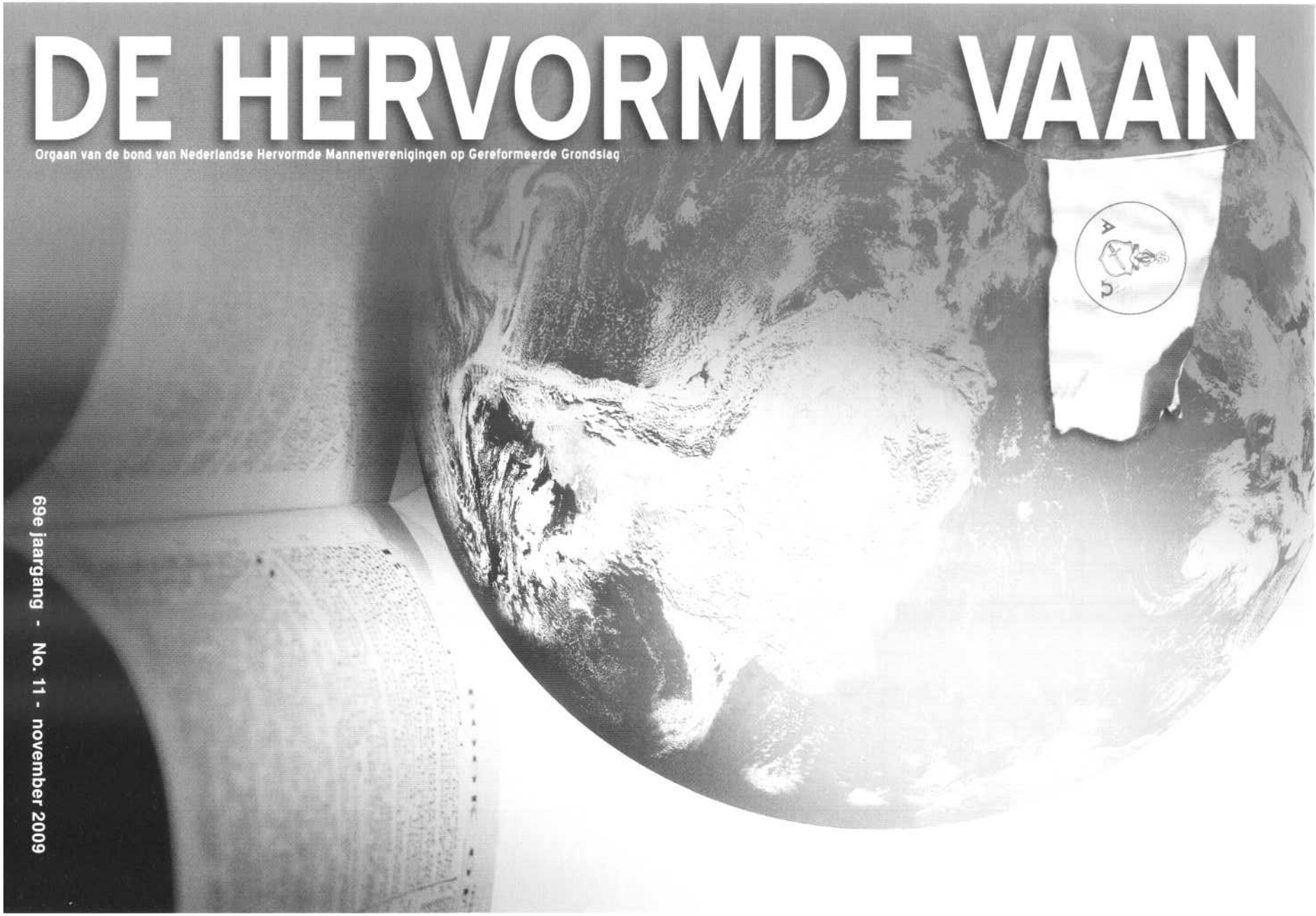

69e jaargang - No. 11 - november 2009

Colofon

DE HERVORMDE VAAN
Orgaan van de Bond
van Ned. Hervormde
Mannenverenigingen
op Gereformeerde Grondslag

ISSN 0167 - 3564

www.hervormdemannenbond.nl

Verschijnt maandelijks. Voor leden gratis.
Niet-leden € 12,50 per jaar.
Abonnementen lopen per kalenderjaar.
Opzeggen voor 1 december.

1e voorzitter: Ds. W. Westland
Oranjestraat 106, 2983 HV Ridderkerk
tel.: 0180 - 412477

2e voorzitter: Ds. J.P. Nap
Dorpsstraat 180, 6741 AR Lunteren
tel.: 0318 - 483717

1e secretaris: Ds. J. van Dijk
Amsterdamseweg 64, 6712 GK Ede
tel.: 0318 - 615597

2e secretaris: Dhr. M. Post
Edelmanlaan 8, 3903 XP Veenendaal
tel.: 0318 - 511355

1e penningmeester: Dhr. C. Oosterom
Jan van Aemstelstraat 7, 3411 XK Lopik
tel.: 0348 - 551496

2e penningmeester: Dhr. J. van Capelleveen
Valleistraat 60, 3901 RT Veenendaal
tel.: 0318 - 516930

Lid: Ds. E. de Mots
Hongaarseplein 14, 3252 AR Goedereede
tel.: 0187 - 493935

Lid: Ds. J.H. Lammers (Themadagen)
Pelikaan 34, 2986 TB Ridderkerk
tel.: 0180 - 424636

Lid: Ds. A.D. Goijert (Redactie-adres)
Dorpsstraat 17, 3751 EM Bunschoten
tel.: 033 - 2982760

Overlijdensberichten:
J. Bout & Zn., Postbus 3, 1270 AA Huizen
e-mail: info@boutdruk.nl (o.v.v. Herv. Vaan)

Mutaties:
Schriftelijk melden aan het Bondsbureau
Bestuurswijz. moeten naar de 1e secretaris

Adres administratie:
Hervormd Bondsbureau,
Beatrixstraat 20a, 3862 DB Nijkerk
tel.: 033 - 2456699 fax: 033 - 2463322
e-mail: bondsbureau@filternet.nl
Bankrekeningnr. 3778.71559 t.n.v.
Ned. Herv. Mannenbond op G.G. te Nijkerk

Inzenden kopij december-nummer
De kopij voor het december-nummer moet vóór
21 november bij de drukker (info@boutdruk.nl) aanwezig zijn.

Woorden van Calvijn

Mattheüs 20 : 29–34

Heere, ontferm u onzer!
Het is geen geringe eer die zij Christus bewijzen, als zij Hem vragen dat Hij hen in hunnen jammer helpe. Immers moesten zij daartoe overtuigd zijn, dat Hij over de hulp of het geneesmiddel, dat zij behoefden, beschikken kon. Meer nog moeten we echter op hun geloof letten, daarin zichtbaar, dat zij Hem als den Messias belijden, die, zoals wij weten, bij de Joden onder de eernaam bekend was, die zij Hem hier geven. Zij nemen derhalve tot Christus de toevlucht, niet als tot een gewoon Profeet, maar als tot de enigen, door God beloofden bewerker der zaligheid. Dat zij riepen was een blijk, hoe levendig zij aangedaan waren. Want al wisten zij dat hetgeen zij zeiden de meesten, wien de eer van Christus niet ter harte ging, hatelijk in 't oor klonk, toch overwon het brandend verlangen bij hen de vrees, zodat zij desniettegenstaande de stem vrijelijk verhieven.

De schare nu bestrafte hen. Het verwonderd ons dat de discipelen van Christus, die Hem uit plicht en eerbied volgen, deze ongelukkigen van de genade van Christus verstoken houden, en zoveel in hen is, de weg versperren willen. Het is echter meestal het geval, dat het merendeel dergenen die de naam van Christus belijden, ons meer verhindert of ophoudt in het gaan tot Hem, dan daartoe uitlokt. Indien de satan er in slaagde de beiden blinden door vrome en eenvoudige lieden, die door een zekere godsdienstigheid gedreven, Christus volgden, een struikelblok voor te werpen, hoeveel meer zal hem dit gelukkigen door geveinsden en trouwelozen, indien wij niet nauwlettend op onze hoede zijn? Het is derhalve nodig dat wij volharden, en daardoor alle beletselen te boven komen; ja hoe meer hinderpalen de satan ons voor de voeten werpt, des te meer moeten wij ons in den ijver tot het gebed voelen aangevuurd, gelijk wij ook de blinden hun geroep zien verdubbelen.

Inhoud

blz.

Woorden van Calvijn 2
Openingswoord Bondsdag 2009 3
Bijbelstudie O.T. 5
Bijbelstudie N.T. 8
Van de voorzitter 11
In the picture 12
Apostolische Geloofsbelijdenis (art. 2) 13
Organisatienieuws 16
Overlijdensberichten 16

Meditatie

Ds. W. Westland

Waar is de God van Elia?

„En hij nam de mantel van Elia, die van hem afgevallen was, en sloeg het water, en zeide: Waar is de HEERE, de God van Elia? Ja Dezelve? En hij sloeg het water, en het werd herwaarts en derwaarts verdeeld, en Elisa ging er door".

(2 Koningen 2:14)

Openingswoord, gehouden op de Bondsdag in Putten op 31 oktober 2009.

Op deze laatste zaterdag van oktober wil ik u en jou van harte welkom heten op onze Bondsdag. Elk jaar organiseren wij als Mannenbond deze dag van bezinning en ontmoeting. We doen dat voor onze leden van de mannenverenigingen, maar we vinden het fijn, dat ook anderen, die (nog) geen lid zijn, en ook onze dames vanmorgen aanwezig zijn. Zo bent u uit allerlei streken van het land naar Putten gekomen, om deze bondsdag mee te maken. Vorig jaar mochten we het 75-jarig bestaan van onze Mannenbond gedenken, maar onze Bond is niet een oud zaakje, dat op sterven na dood is. Neen, door Gods genade mogen we met enthousiasme verder gaan. Op heel wat verenigingen kwamen er weer nieuwe leden, en in Veenendaal is zelfs de vierde mannenvereniging gestart. We heten deze nieuwe vereniging Berea in Veenendaal-Zuid van harte welkom in ons midden. Laat dit een stimulans zijn, om ook op andere plaatsen te starten, of een doorstart te maken. Hoe u dat aan moet pakken wil onze 2e secretaris, dhr. M. Post uit Veenendaal u graag vertellen.

Welkom

Een bijzonder woord van welkom aan de genodigden:

- De afgevaardigden van onze zusterbonden en ook de vertegenwoordigers van de Chr. Geref. Mannenbond, en de Mannenbond van de Geref. Gemeenten. Ieder op onze eigen plaats mogen we bezig zijn in het Koninkrijk van God. Daarom is het fijn om elkaar vandaag te ontmoeten. We weten ons met elkaar verbonden rond het Woord van onze God, en de Gereformeerde Belijdenisgeschriften. De Heere zegene al uw werk tot opbouw van Zijn kerk.
- We noemen ook de scribenten van onze Hervormde Vaan, de medewerkers van drukkerij Bout, Howa Print en ons Bondsbureau in Nijkerk. We danken jullie voor de goede samenwerking, het hele jaar door, en we hopen ook in de komende tijd op jullie te kunnen rekenen.
- De Pers, voor zover aanwezig, heten we ook welkom. Wees er van overtuigd, dat een goed verslag van deze dag door onze mannen wordt gewaardeerd.
- De Kerkrentmeesters van de Hervormde Gemeente te Putten, de koster van de Oude Kerk en het personeel van de Aker willen we graag bedanken voor hun inzet, zodat we hier een fijne plaats hebben om samen te komen. Tegelijk een hartelijke groet aan de mensen thuis, die deze dag via de kerkradio kunnen beluisteren.
- Dank ook aan de Regelingscommissie, die vandaag, maar ook al eerder druk bezig geweest is, om alles voor onze bondsdag te regelen. Fijn, dat we steeds op jullie mogen rekenen. Ik wil u allen ook wijzen op de collecte, die gehouden wordt. Deze dag brengt zijn kosten mee, en dat mogen we met elkaar dragen. Van harte aanbevolen!
- Tenslotte een hartelijk welkom aan de spreker van deze morgen, mijn broer ds. J. Westland uit Houten. Hij zal op deze Hervormingsdag onze aandacht richten op Luther. Vanmiddag zal Prof. Dr. W. Verboom

Calvijn naar voren halen. Heel begrijpelijk in dit Calvijn-jaar. Wij kunnen hem vanmiddag pas begroeten, omdat hij vanmorgen een lezing moet houden in Nijkerk. Maar nu al vast dank aan beiden voor uw medewerking aan deze dag. De Heere geve u de leiding van Zijn Geest bij het uitspreken van het referaat en de beantwoording van de vragen.

Reformatie nú

Het thema van deze dag is: Reformatie nú! In de referaten van deze dag zal duidelijk worden wat de Reformatie in de dagen van Luther en Calvijn voor ons hier en nu betekent. Het is nodig om ons daarop te bezinnen, want voor velen is de Reformatie een ver verleden. Toen belangrijk, maar nu niet meer relevant. Immers, wie stelt nog de vragen van toen? We zijn nu met heel andere dingen bezig. En wat kun je nog met Luther en Calvijn? Nu denk ik, dat u en jij hier vandaag in Putten dat niet zo gauw zult zeggen. We zijn immers een Mannenbond op Gereformeerde Grondslag. Dus op het fundament van de Reformatie. En ik zou me voor kunnen stellen, dat er bij u een heel ander gevoel leeft. Eigenlijk een soort heimwee. Heimwee naar de tijd van de Reformatie. Toen was de Geest krachtig werkzaam. Toen was er honger naar het Woord. Toen had men de moed om een helder Bijbels geluid te laten horen, ook al was dat met gevaar van leven. En u denkt misschien: hadden we nu nog maar zulke mannen als Maarten Luther en Johannes Calvijn. Welnu, als zulke gedachten bij ons naar boven komen, geeft het gedeelte uit 2 Koningen 2 ons een duidelijke boodschap mee.

Elisa

We zien de profeet Elisa in het Over-Jordaanse land. Zojuist heeft hij een heel bijzondere gebeurtenis mee gemaakt: het afscheid van Elia. Samen waren ze de rivier de Jordaan door getrokken. Elia had met zijn profetenmantel op het water van de rivier geslagen, en er was een pad ontstaan. Zo konden ze naar de overzijde. En Elisa had het aangevoeld: er gaat iets bijzonders gebeuren. Gaat Elia nu van hem scheiden? En dan vraagt hij aan Elia: geef mij toch twee delen van uw geest. Twee delen, het dubbel erfdeel van de oudste zoon. De geest van Elia, dat was de geest van de profetie. Het was iets van de Geest van God. Elisa kijkt naar Elia, en zou in de geest en de kracht van Elia verder willen.
Maar nu zien we in dit gedeelte een voortgang. Na de indrukwekkende hemelvaart van Elia gaat Elisa terug. Alleen. Slechts de profetenmantel blijft achter. En dan zien we Elisa staan aan de oever van de Jordaan. Het water was terug gekomen. Hoe moest hij erdoor? En denkt Elisa nu: was Elia er nog maar, dan zou hij opnieuw een wonder kunnen doen? Neen, dat lees ik niet in vers 14. We horen hem vragen, ja bidden: waar is de *God* van Elia? Ja Dezelve. Dus Elisa kijkt niet met heimwee terug naar zijn voorganger: was Elia er nog maar. Neen, hij kijkt omhoog: naar de God van Elia. Hij vraagt naar de Heere.

De God van Elia

In de Hebreeuwse grondtekst staat hier het woord Jawhè: Ik zal zijn, die Ik zijn zal. Jazeker, Hij is de God van Elia. Die door de mond en de hand van Elia grote dingen heeft gedaan. Maar Hij is nog meer: de God van het Verbond, die om Christus' wil gisteren en heden Dezelfde is! Wat een duidelijke boodschap voor ons. Wij kijken om ons heen. En dan is er genoeg om bezorgd over te zijn. Alom is er verwarring en onzekerheid. Gezinnen vallen uit elkaar. Spanningen in de kerkelijke gemeente. Conflicten in de werksituatie. En wat heeft ons land en volk geleerd van de crisissituatie, waarin we nu leven? En wanneer u dan op Hervormingsdag terugkijkt naar de tijd van de Reformatie, dan kan de gedachte zo gemakkelijk omhoog komen: waar zijn de mannen zoals Luther en Calvijn? Maar dan wil de Heilige Geest uw gedachten vandaag in een andere richting leiden. Wanneer u om u heen gekeken hebt, en terug gekeken hebt in het verleden, dan nu: Omhoog zien! Vraagt naar de Heere, en Zijn sterkte, naar Hem, die al uw heil bewerkte. Zoek dagelijks Zijn aangezicht! Vraagt het maar: Waar is de Heere, de God van Elia, ja Hij!
Want dan komt er antwoord. Dan zegt de Heere: Zie, hier ben Ik. Ik ben Dezelfde als in de dagen van Elia. Dat mocht Elisa ervaren. Want als hij hetzelfde doet als Elia, met de mantel slaat op het water: dan komt er een pad. Elisa kan verder. Met de God van Elia. Neen, zijn geestelijke vader Elia is er niet meer. Maar de Heere is er wel.

Waar is de God van Elia: Hij zegt: zie hier ben Ik. In de komst van de Heere Jezus. Hij is gekomen om te zoeken en zalig te maken, wat verloren is. Hij is naar het kruis gegaan om de zonde te verzoenen. En in Zijn opstanding heeft Hij de macht van zonde, satan en dood verslagen. En het gaat in Zijn Koninkrijk van overwinning tot overwinning. Ondanks de dreigende machten van satan.
Waar is de God van Elia? Vraag naar Hem, ook in deze 21e eeuw. Want opnieuw zegt Hij: Zie hier ben Ik: De God van Elia, de God van Luther en Calvijn. Ik wil tot u spreken door Mijn Woord en Geest. Ja, dat is ook een lijn, die we mogen trekken vanuit deze geschiedenis.

De mantel van Elia

De mantel van Elia bleef achter: de profetenmantel, symbool van het profetisch woord, dat zeer vast is. Mannen als Luther en Calvijn zijn niet meer onder ons. Maar ze lieten wel wat achter: het Woord van God, de Bijbel en de uitleg daarvan. En daarmee kunnen we verder. In ons persoonlijk leven: misschien is het wel een kreet uit de nood van uw hart: Waar is de Heere, de God van Elia? Vanuit Zijn Woord zegt Hij vanmorgen: Zie hier ben Ik. Zit u bij de brokstukken van uw bestaan: kom dan en buig aan de voeten van Christus. Want het bloed van de Heere Jezus reinigt van alle zonden. Bij Hem is vrede te vinden voor uw hart. Nieuwe hoop, wanneer u niet verder kunt. Met de God van Elia zal het gaan, ook vandaag, ook morgen.
En dat geldt ook voor ons kerkelijk leven. Bij alle zorgen en spanningen mogen we vanmorgen horen: Hij baant een pad, waar wij geen weg meer zien. HEERE is Zijn Naam. De God van het Verbond. Hij heeft in het verleden grote dingen gedaan. Denk maar aan de tijd van Elisa, en aan de tijd van Luther en Calvijn. Maar Hij is nog Dezelfde. Door het water van de Jordaan heen, leidt Hij Zijn kerk naar de overzij. Er is toekomst. Want Jezus komt terug. In het donkerste van de tijd zal de vraag klinken: Waar is de God van Elia? Maar de grote morgen breekt aan, en Christus zal zeggen: Zie hier ben Ik. Dan komt Zijn Koninkrijk in volle heerlijkheid, en zal Hij voor eeuwig de eer ontvangen!

Bijbelstudie O.T.

Spreuken

De aanspraak „mijn zoon"

Ds. E. De Mots

Aanspraak

Spreuken onderscheidt zich in meerdere opzichten van andere Bijbelboeken.
Dat betreft niet alleen de opbouw, vorm en accenten die gelegd worden maar ook de voortdurende aanspraak: *mijn zoon*. Vanaf Spreuken 1: 8 t/m 27: 11 komen we dit zo'n 22x tegen. Vaak in appellerende betekenis: indringend, gebiedend haast.
Voorbeelden: *Mijn zoon, hoor!* (Spr. 1: 8, 4: 10); *Mijn zoon, vergeet mijn wet niet!* (Spr. 3: 1); *Mijn zoon, merk op mijn woorden.* (Spr. 4: 20) en *Mijn zoon: geef mij uw hart.* (Spr. 23: 21) We horen in deze aanspraak vooral bewogenheid: er wordt een appèl gedaan op het hart en leven van de zoon. 'Vader' heeft wat te zeggen, heeft een woord dat heel belangrijk is.

Heel vaak gaat dit appèl gepaard met een rijke belofte: als er gehoorzaamd wordt, zal het een rijke zegen geven. Voorbeelden: Spr. 1: 8 en 9; 2: 1 – 5: 3: 1 en 2; 4: 10 enz. enz. Bevel/appèl en belofte gaan vaak hand in hand in de Bijbel. Te denken is ook aan het hierbij aansluitende gebod: *Eert uw vader en moeder, opdat* (belofte!) *uw dagen verlengd worden.* De vraag is: wie is hier aan het woord? Wie spreekt tot wie?

Salomo

De eerste die hiervoor uiteraard in aanmerking komt, is de schrijver van Spreuken: Salomo. Salomo die hier tot zijn zoon spreekt en hem onderwijst. Een vader die uit ervaring weet waarover hij praat en daarom voortdurend raad geeft. Die vooral ook indringend, maar liefdevol, waarschuwt voor vele gevaren. Want verschillende teksten met de aanspraak *mijn zoon* hebben betrekking op zondaars in het algemeen. (Spr. 1: 8) Maar op de *vreemde vrouw* (de hoer) in het bijzonder. (Spr. 5: 1 e.v.; 5:20; 6: 20 e.v.)
Als er één de gevaren daarvan van binnenuit kent, is Salomo het wel. (Dat zou ook één van de argumenten kunnen zijn dat Salomo deze Spreuken achteraf schreef!) Vrijwel altijd wordt tegenover/naast deze waarschuwingen, de zegen van het luisteren naar (de) wijsheid gezet. Hoe vaak niet te lezen is: *Mijn zoon, neem mijn redenen aan* (Spr. 2: 1; 4: 10; 7: 1) en *merk op de wijsheid, bewaar de geboden.* (Spr. 2: 1; 3: 1, 5: 1 enz.)
Het kan dan ook niet anders of deze vader kent de vreze des HEEREN en daaruit volgend het leven naar de geboden des HEEREN. Een Psalmregel komt boven: *Hij, die op U vertrouwt, Uw wetten onderhoudt, vindt daarin groten loon.* (Ps. 19: 6 ber.)

Jeugd

Algemeen wordt met bovenstaande ook erkend dat Salomo vooral de jeugd op het oog heeft. De jeugd gaat hem ter harte. Het is belangrijk de HEERE al vroeg te zoeken en zo al jong 'wijs' te worden. Wijs in de vreze des HEEREN als het beginsel van alle wijsheid.
Zoals Spr. 23: 19 zegt: *Hoor gij, mijn zoon, en word wijs!* En wie denkt niet aan de bekende tekst uit Spr. 8: 17b: *'en die Mij vroeg zoeken, zullen Mij vinden?'* En om nog een voorbeeld te noemen, Spr. 23: 26a: *Mijn zoon, geef Mij uw hart.* Niet alleen deze teksten maar heel het Spreukenboek door is de betrokkenheid op de jeugd te proeven. Bijna als vanzelf denken we aan dat gevleugelde gezegde: *wie de jeugd heeft, heeft de toekomst.* Het Spreukenboek onderstreept het zoeken van wijsheid in de jonge jaren. En dat houdt niet alleen in het zoeken van de HEERE maar ook het luisteren naar ouders – ouders die de HEERE liefhebben en Zijn geboden en woorden als goed en heilzaam voorhouden. Onwillekeurig denken we ook aan de profetie van Joël: *Ik zal uitstorten van Mijn Geest op alle vlees; en uw zonen en uw dochters zullen profeteren, en uw jongelingen* – vgl. Spr. 1: 4b! – *zullen gezichten zien.* (Joël 2: 28) Dat is pas echt wijs zijn/worden en leven in de vreze des HEEREN!

Intussen merken we in deze aanspraak ook het belang van gehoorzamen op. Het is het verlangen van de vader dat zijn zoon gehoorzaamt. We horen dat aan de werkwoorden: *Mijn zoon:* ***hoor, vergeet...niet, verwerp... niet, merk op.....bewaar... geef....!*** Het is allemaal niet vrijblijvend. Helemaal tegen de geest van onze tijd in waar het juist vooral gaat om vrijblijvendheid! Waarom zo dat appèl om te gehoorzamen? Het zal er alles mee te maken hebben dat 'vader' weet dat daarin de ware wijsheid ligt. Hij houdt maar niet wat ouderwetse versleten adviezen voor, maar beproefde woorden. Die het houden in elke tijd! Die in geloof(sgehoorzaamheid) zegen geven! Ik zeg het maar weer wat in alle toonaarden klinkt in de Spreuken: in de vreze des HEEREN ligt de echte vrede en vreugde voor het (jonge) leven. Zal ik één spreuk noemen die dat in zoveel bewoordingen zegt? Spr. 8: 34 en 35: *Welgelukzalig is de mens, die naar Mij hoort, dagelijks wakende aan Mijn poorten, waarnemende de posten Mijner deuren. Want die Mij (n wijsheid) vindt, vindt het leven, en trekt een welgevallen van de HEERE. Het tegendeel is er ook: Maar die tegen Mij zondigt (Mij niet gehoorzaamt, Mijn woorden naast zich neerlegt) doet zijn ziel geweld aan.* (Spr. 8: 36)

Vijfde gebod

Het viel al eerder: het vijfde gebod: *Eert uw vader en uw moeder, opdat uw dagen verlengd worden.* Wie preken of studeren wil op de verhouding ouders – kinderen, kan heel goed in het Spreukenboek terecht. Het gaat er eigenlijk voortdurend over. Niet alleen in de aanspraak *mijn zoon* maar ook door herhaaldelijk vader en moeder te noemen. Ik illustreer dat maar weer: *Mijn zoon, hoor de tucht van uw vader; en verlaat de leer van uw moeder niet.* (Spr. 1: 8) En: *Mijn zoon, bewaar het gebod van uw vader, en verlaat de wet van uw moeder niet.* (Spr. 6: 20) Dat onderstreept niet alleen dat we bij deze aanspraak aan een vader mogen denken maar ook de betekenis van moeder. Beiden

doen bij Salomo mee in de opvoeding. Beiden hebben een verantwoordelijke taak in de vorming van hun kinderen. Maar wel vanuit de liefde tot de Heere en zelf levend uit en van de vreze des HEEREN. Anders worden het droge bevelen die alleen maar weerstand oproepen. Niet dat het dan wél vanzelf gaat....
F. van Deursen zegt er in zijn commentaar hele mooie dingen over: *Maak er in je jeugd al een gewoonte van goed naar je godvrezende ouders te luisteren. Houd levenslang vast waar vader altijd op wees. Dit is de koninklijke weg naar de wijsheid: als kind luisteren naar vader en moeder. De school der wijsheid begint thuis!* Vanuit deze Bijbelstudie zouden we bijna zeggen: godvrezende mannenbroeders (en zusters!) gevraagd! Niet alleen in de gezinnen maar ook in de gemeente. Om voor de jongeren die door de HEERE geleerde wijze te zijn. En zo biddend onze jongeren *de vreze des HEEREN te doen verstaan en ware wijsheid te leren.* (Spr. 2: 5, 5: 1)

Leraar – leerling

Met die laatste opmerking verbreden we min of meer de aanspraak *vader – zoon*. Het is niet alleen Salomo die dit als vader zegt maar we mogen ook denken aan andere onderwijzers. De HEERE schakelt ouders in voor de overdracht van Zijn geboden en woorden. Maar ook niet-ouders: u die nooit vader werd. Of u die al lang 'uit de kinderen' bent. In het Oosten van toen denken we aan de priester en Leviet. Zij waren belast met het onderwijs in de Thora. Zij hadden gezag en leerden de redenen van Gods Woord.
Daarnaast mogen we ook zeker denken aan wijsheidsleraren – zij spraken hun leerlingen ook aan als 'zoon'. De leraar en de leerling. U mag ook zeggen: de rabbi en zijn leerlingen. En nog verder doorgetrokken: de Heere Jezus en Zijn leerlingen. (Hoewel Hij, voor zover ik weet, nooit sprak van zonen of Mijn zonen) In ieder geval allemaal personen die investe(e)r(d)en in het onderwijs aan de jeugd.
Het is wel zo en dat lezen we ook wel in Spreuken: de ouders gaan voorop! Spreuken 1 vers 8 zal niet zonder reden voorop gaan: *'Mijn zoon, hoor de tucht van uw vader; en verlaat de leer van uw moeder niet.'* Naar Bijbels inzicht zijn ouders de eerst verantwoordelijken. Was het niet Kohlbrugge die ouders de handen van God noemde?
Heeft de derde Doopvraag ons hier ook niet wat te zeggen? Zie het Doopformulier.
Maar meteen daar achteraan – en dat geeft de uitleg van het vijfde gebod in de HC ook al aan – gaat het om *allen die over mij gesteld zijn.* Vul maar in: onderwijzers, docenten, predikanten, catecheten enz. enz. En om dan nog wat van de uitleg van Zondag 39 mee te nemen: *en mij hun goede leer en straf met behoorlijke gehoorzaamheid onderwerpe.*
Komt dat niet bekend voor? Lezen we dat niet o.a terug in de teksten die beginnen met de aanspraak *mijn zoon*?

Band vader – zoon/leraar - leerling

Het is tussen de regels door al aan de orde geweest maar we moeten bij deze aanspraak vooral één ding niet uit het oog verliezen: het gaat elke keer om een vertrouwelijke relatie. U mag ook zeggen: een verhouding in de vreze des HEEREN. De vader die hier aan het woord is, staat niet mijlenhoog boven zijn zoon maar ernaast. Waaruit dat o.a. blijkt? Welke vader waarschuwt zo indringend voor zondaars? (Spr. 1: 10) Welke vader zou oproepen de *tucht des HEEREN* niet te verwerpen? (Spr. 3: 11) Wie zou er zo bezorgd zijn om het hart van de zoon? (Spr. 23: 26) Kijk eens om u heen: kent u er daar nog meer van, vooral: buiten de kerk? Deze vader is bewogen om zijn kind: is dat niet het kenmerk van een vader die eigen dwaasheid heeft leren kennen en inzien? En wijs is geworden tot zaligheid? Een vader die in de vreze des HEEREN wandelt?
De vreze des HEEREN maakt die band uit. Alleen in een vertrouwensband kunnen die dingen gezegd worden zoals in deze 22 verzen en anderen. De Kanttekeningen op de Statenvertaling hebben het over een *vaderlijk gemoed*. Vanuit een *vaderlijk gemoed* onderwijst vader zijn zoon. In zo'n sfeer kan er veel gezegd en geleerd worden. Het past om dan nog een stap verder te gaan en achter de vader, God Zelf te zien. God de Vader Die door Zijn Woord en Geest spreekt! De Zoon Die als Dé Wijsheid en Dé Hoogste Profeet en Leraar onderwijst. Hij weet wat echt goed is voor zonen en dochters.....
Is Hij niet begaan en bewogen met Zijn zonen en dochters als kinderen van het Verbond?

Ik pas het voor u toe op een drietal teksten:
Mijn zoon, hoor! en neem Mijn redenen aan! (Spr. 4: 10)
Merk op Mijn woorden, neig uw oor tot Mijn redenen. (Spr. 4: 20)
Mijn zoon, merk op Mijn wijsheid, neig uw oor tot Mijn verstand. (Spr. 5: 1)

Tenslotte nog één ding: de band kan zelfs zo nauw zijn dat er sprake is van een 'geestelijke vader-zoon-relatie.' In zo'n relatie is er sprake van een liefdesband.
Ik ben een vriend, ik ben een metgezel, van allen, die Uw Naam ootmoedig vrezen,
En leven naar Uw goddelijk bevel. (Ps. 119: 32)

In zo'n relatie bindt de vreze des HEEREN samen; daar zijn harten in Hem Die doen delen in dezelfde genade en dezelfde liefde. Daar vallen verschillen, achtergronden, leeftijden, kerkmuren en zoveel meer, weg!

Gespreksvragen:

1. Waarom zou Salomo deze manier van spreken (vader-zoon) gebruiken?
2.* Welke inhoudelijke dingen geeft Salomo mee in deze vader-zoon-spreuken?
3. Welke beloften zijn er verbonden aan deze 'mijn zoon'- spreuken?
4. Wat is belangrijk in een 'vader- zoon' – relatie en waarom?
5a. Geef meer voorbeelden in de Bijbel van een 'geestelijke vader-zoon' relatie.
b. Heeft/kent u zo'n relatie?

* Betreft: Spr. 1: 8, 10, 15; 2: 1; 3: 1, 11, 21; 4: 10, 20; 5: 1, 20; 6: 1, 3, 20; Spr. 7: 1; 19: 27; 23: 15, 19, 26; 24: 13, 21 en 27: 11.

Bijbelstudie N.T.

Standvastig tot het einde

Hebreeën 3 en Hebreeën 4 : 1–13

DS. J. MULLER

Het gevaar van afvallen is niet ondenkbaar. Volharden is een kernbegrip in de brief. Het boek Hebreeën roept in dit gedeelte op om standvastig te zijn in het geloof. En om daarbij acht te geven op Jezus Christus en te leven bij het Woord van God.

Christus groter dan Mozes

Jezus was Apostel en Hogepriester. Een apostel is door God gezonden. Jezus vertegenwoordigt God bij de mensen. Bij een hogepriester is dit andersom. Hij vertegenwoordigt de mensen bij God en brengt offers voor hun zonden.
Mozes was degene die beide functies vervulde. Apostel en hogepriester. Type van Christus. Christus, echter, belijden we als dé Apostel en dé Hogepriester.

Hij is meerder dan Mozes. Vers 2: 'Die getrouw is Degene, Die Hem gesteld heeft, gelijk ook Mozes in geheel zijn huis was'. Hierin waren Christus en Mozes gelijk: ze waren getrouw in hun dienst. Maar de Heere Jezus wordt de Meerdere genoemd. Zo lezen we in vers 3. 'Want Deze is zoveel meer heerlijkheid waardig geacht dan Mozes, als degene die het huis gebouwd heeft, meerder eer heeft, dan het huis.'
Dit woord *huis* is erg belangrijk. Het kan gebouw of huisgezin of gemeente betekenen.
Wie is de bouwer van het huis/huisgezin van God? Dat is God Zelf. Lees vers 4!

In Christus bouwt God Zichzelf een huis. Vanuit de stilte der eeuwigheid. Naar Zijn verkiezend welbehagen. Het fundament daarvan is gelegd in Christus. Hierop verrijst het

geestelijk huis, Gods kerk. Eerst in Israël. Via Israël in deze wereld. Het gaat erom dat we als levende stenen worden ingevoegd. Paulus schrijft in zijn brief aan de Efeziërs over gebouwd worden op het fundament van apostelen en profeten, waarvan Jezus Christus de uiterste Hoeksteen is. Op Welke het hele gebouw, bekwaam samengevoegd zijnde, opwast tot een heilige tempel in de Heere.
In het Oude Testament is voorzegd, dat de Zoon van David, het huis (Gods tempel) zal bouwen, waarmee Gods volk wordt bedoeld (zie 1 Kron. 17: 11-12 en Zach. 6: 12-13)

De Hebreeënschrijver wijst de lezers erop dat er onderscheid is tussen Mozes en Christus.
Mozes was een getrouw dienaar in het huis. Dit woord dienaar werd niet vaak gebruikt. Dienaar betekent hier niet slaaf, maar iemand die in opdracht werkt van. Mozes had een eerbiedwaardige plaats in de dienst van God. Mozes was profeet (Num. 17); een priester (Ex. 24) en koning (Deut. 33). Hij wordt genoemd de middelaar van het oude verbond. De kerk in de woestijn was door God geplaatst onder het apostelschap (1 Cor. 10: 2) van Mozes.

De Heere Jezus wordt ook apostel genoemd. Oftewel is ook door de Heere aangesteld en gezonden. Maar Hij wordt niet een dienaar genoemd. Hij wordt apostel genoemd, maar meer dan dat. Hij is ook de Zoon van God en de erfgenaam van Gods huis. Christus is als Hoofd over het huis gesteld en onder Hem dient Mozes Hem en dienen allen Hem.
Er is nog een kenmerkend verschil. Dit staat in vers 5b. Mozes' werk getuigde van dingen die nog gesproken zouden worden of nog komen zouden. De tabernakel en de offerdienst en allerlei inzettingen wezen profetisch heen naar Christus.
De schrijver zal vaak in de brief benadrukken, dat de gebruiken van de wet een schaduw hebben van de toekomende dingen (Hebr. 10 vers 1).
Mozes toonde Israël in afbeeldingen of typen de komende Messias. Zij kwamen tot hun vervulling met de komst van de Heere Jezus. Wat de Heere Jezus zegt is waar: Mozes getuigde van Hem. Maar ook getuigde Mozes van de Heere Jezus (Deut. 18: 15).
Tot slot wijst de Hebreeënschrijver de lezers erop dat zij (en hijzelf) behoren tot Christus en niet tot Mozes. 'Wiens huis wij zijn' (vers 6).

De Hebreeën hebben Jezus beleden als de door God aangestelde en lang verwachte Messias. Ze hebben Hem erkend als Apostel en Hogepriester.
Door deze belijdenis zijn ze heilige broeders, die de hemelse roeping deelachtig zijn geworden. Gods stem heeft geklonken door de prediking van het Woord en dit hebben ze beantwoord met geloof.
Die hemelse roeping geeft aan dat ze ergens vandaan zijn geroepen en ergens naar toe onderweg zijn. Wijst op hun pelgrimage. Om veilig aan te komen dient het geloof wel echt te zijn en waar. Dit uit zich in volharding.
De Hebreeënbrief is vol vermaningen zagen we. Zo ook vers 6. Indien wij maar de vrijmoedigheid en de roem der hoop tot het einde toe vast behouden. Standvastig in het geloof zijn, daar gaat het om. Moed tonen. Moed krijgt men door ergens op te zien. Uit strijdtonelen is bekend dat mannen tot dappere daden kwamen als zij de vlag zagen. Dit herinnerde hen aan hun huis waar ze naar hoopten terug te keren als overwinnaars.
Dat is wat het evangelie doet voor christenen, het draagt Gods belofte dat niets ons kan scheiden van Hem (Rom. 8: 38,39). Deze geloofswetenschap geeft vrijmoedigheid om tot God te gaan en geeft hoop vanwege de vastheid van Christus' verlossingswerk. Belangrijk is zien op Jezus. Oftewel vers 1: Aanmerkt Christus.

Waarschuwing

De verzen 7 tot en met 13 van hoofdstuk 4 moeten we als één geheel lezen. Psalm 95 klinkt als een refrein in dit gedeelte. Naar deze psalm wordt in 19 van de 29 verzen verwezen.
De psalm wordt geciteerd vanuit de Griekse vertaling van het Oude Testament, de zogeheten Septuagint. De schrijver citeert Psalm 95, die is zeer passend voor wat hij wil zeggen. En wel om twee redenen. De eerste is dat er drieërlei gezichtspunt in de psalm zit en ten tweede is er het thema rust. Dat drievoudige gezichtspunt heeft te maken met verleden, heden en toekomst.

Verleden

Het gaat om de woestijnreis. Het volk is onge-

hoorzaam en opstandig (Exodus 17, Numeri 14).
Al de weldaden die God het volk had bewezen stelden het volk verantwoordelijk om op de Heere te blijven vertrouwen. Maar ondanks het feit dat het volk Gods werken veertig jaar (vers 9) zag, heeft het zich verhard. Verbittering en opstandigheid alom. Bij de grens van het beloofde land bereikt het ongeloof van het volk een hoogtepunt. Toen werd de Heere toornig en zei: 'altijd dwalen zij met het hart, en zij hebben Mijn wegen niet gekend' (vers 10). God zwoer toen een eed dat een ieder boven de twintig, behalve Jozua en Kaleb, het beloofde land niet zou binnengaan. (vers 11). Huiveringwekkend oordeel.

Heden

Wat in de woestijn gebeurde, is een waarschuwing voor nu. Laat geen boos hart van ongeloof in ons gevonden worden.
In vers 12 klinkt waarschuwend: Denk erom hetzelfde ongeloof van Israël kan ook in uw hart zitten. Laten we niet afwijken van God en ook acht te geven op elkaar. Vers 13 kunnen we als volgt lezen: 'zolang het heden roept, roept elkaar er dagelijks bij'. Acht geven op elkaar is ook nodig.
'Want wij zijn Christus deelachtig geworden'. De schrijver gaat terug naar het moment dat ze tot geloof kwamen. Maar vergis u niet. Of men werkelijk gemeenschap met Hem heeft blijkt hieruit: dat men in Hem blijft. Want geloof moet wel echt blijken. Zalig wordt alleen diegene die volhardt. Dat is de toetssteen. Begonnen we te geloven, we moeten ook eindigen in het geloof. Nog klinkt de stem des Heeren, dezelfde woorden klinken, wat Psalm 95 Israël toeriep, komt nu tot ons: Heden zo gij Zijn stem hoort, verhardt uw harten niet.
Het voorbeeld van Israël is een alarmbel voor de lezers. De lezers worden bevraagd. Was het niet vanwege hun ongeloof dat ze niet konden ingaan?
Wat is het toch belangrijk om Gods Woord te horen, te geloven, te gehoorzamen.

Toekomst

De aansporing van hoofdstuk 3 wordt in hoofdstuk 4 voortgezet.
Psalm 95 klinkt opnieuw. Vanwege ongeloof was er geen binnengaan in het beloofde land, geen ingaan in de rust. Voor ons Hebreeën, dreigt hetzelfde gevaar. De beloofde rust is het ingaan in het hemelse Kanaän. De rust, die overblijft voor het volk van God. Zorg ervoor dat je niet achterop raakt. Loop toch de loopbaan. Het is zo belangrijk om de eindstreep te halen.
Israël is ons een waarschuwend voorbeeld. Het Evangelie is verkondigd. Maar wat wanneer we het niet geloven? Ongeloof houdt ons gescheiden van Christus. Alleen wie in Hem gelooft zal ingaan in de rust.
Zo gold het Israël, en zo geldt het ook nu. Weer klinkt Psalm 95. Daarin had God gezworen dat ongehoorzamen en ongelovigen Zijn rust niet zouden binnengaan (vers 3).

De rust die overblijft

Voor de gelovigen daarentegen is er wel rust. Wat is die rust? Eerst wordt verwezen naar rust als binnengaan in het beloofde land Kanaän voor Israël. Voor de nieuwtestamentisch gelovige is er de rust in Christus. Vers 9 maakt duidelijk dat die rust ligt in de toekomst.
Er is aan de ene kant sprake van een rust die er is, maar tegelijk is er sprake van een rust die nog komt. Kanaän is afbeelding of teken van de geestelijke erfenis. (Calvijn)
We hebben hier te maken met het reeds en nog niet.
Een rust waarin gedeeld wordt aan de rust van God Zelf. Een rust die weerspiegeld wordt in de sabbat, na de schepping. Een gevulde rust. Vol van heilige vrede en vreugde.
In die rust wil God de gelovigen laten delen. Een rust die naar voren komt in de inzetting van de rustdag (sabbat). Een dag waarop wij ons verblijden mogen in Gods daden van schepping en herschepping.
Ondertussen blijft de vermaning staan om ook in het Kanaän der rust te gehoorzamen en te geloven, om de rust niet kwijt te raken.
In Christus wordt door het geloof in het heden rust en vrede gevonden. Rust in Zijn volbrachte werk. Dat is de vaste grond van behoud. Tegelijk is het hier in dit leven maar ten dele. Een bestreden rust. De rust is elders. Die ligt in de toekomst. De rust die overblijft voor het volk van God.
Het reeds en nog niet van de rust die overblijft voor Gods volk, moet de christen aanvuren tot volharding. Om te volharden (vers 11) moet

de christen zich benaarstigen (beijveren). Dit vraagt de uiterste concentratie. Daarbij bedenkend dat het alles en alleen Christus is, Die ons verlost, helpt en sterkt. Dit vraagt om het gebed om de Heilige Geest.

De kracht van het Woord van God

De aansporing tot geloofsvolharding heeft geklonken. De lezers zijn gewaarschuwd voor terugval en ongeloof. Het Woord van God uit Psalm 95 stond daarin centraal. Nog éénmaal wordt de kracht en de heerlijkheid van het Woord benadrukt. Het is levend en krachtig. Het Woord is meer dan een historische weergave van gebeurtenissen uit het verleden. Het heden van Psalm 95 doet een krachtig appèl. God spreekt nu. Heden. Krachtig. Het Woord keert niet leeg tot God weer. Het doet wat Hem behaagt.
Het Woord is scherpsnijdender dan enig tweesnijdend scherp zwaard.
Het beeld van het Woord als een zwaard lezen we meer in de Bijbel (Ef. 6 en Openb. 1)
Het beeld wat we krijgen is van de alles doordringende kracht van het Woord van God.
Het Woord ontdekt. Overtuigt. Veroordeelt. Spreekt vrij. Calvijn spreekt van de 'levendmakende doodslag, die door het Evangelie geschiedt'.
Ons leven komt open voor God te liggen. Brengt alles aan het licht. De schrik slaat ons om het hart. Hoe zal ik rechtvaardig voor God zijn? Het Woord toont me dan Hem, Die volkomen Borg en Zaligmaker, Die het alles volbracht heeft.
Zo is het Woord mij een kracht Gods tot zaligheid.

Gespreksvragen:

1. Wat betekent het 'aanmerken op Jezus als apostel en hogepriester'? Wat betekent dit voor u persoonlijk?
2. Welke overeenkomsten zijn er tussen de Heere Jezus en Mozes en waarin is de Heere Jezus meerder dan Mozes?
3. Hoe wil de schrijver diegenen die dreigen af te wijken van de Levende God helpen?
4. De schrijver citeert meerdere keren Psalm 95. Welke waarheden worden in deze psalm onderstreept en zijn van belang voor het heden? Welke klem ligt er voor ons in het woord *heden*?
5. Het gaat erom om te volharden (vers 14). Hoe kunnen we elkaar (en onszelf) daarin helpen?
6. Waarin zoeken mensen rust? Waarom kunnen ze het alleen maar in God vinden?

Van de voorzitter...

DS. W. WESTLAND

Reformatie - Nu

Onder dit thema zijn we op de Hervormingsdag samen geweest in Putten. Het was een dag, waar we met dankbaarheid op terug mogen zien. 's Morgens haalde ds. J. Westland Maarten Luther naar voren. In zijn strijd en aanvechting. Maar ook in zijn vertrouwen op het Evangelie van Jezus Christus.

In de middagvergadering heeft Prof. Dr. W. Verboom enkele hoofdaccenten van Calvijn belicht: Het geloof in de beloften van God en zijn visie op het Verbond en de kinderdoop.

Fijn, dat er zulke goede vragen werden gesteld, zodat we in de beantwoording nog een

leerzame toegift op de referaten kregen. In het referatenboekje kunt u het één en ander nog eens na lezen. Mocht u niet in de gelegenheid geweest zijn om naar Putten te komen, dan kunt u zo'n boekje nog bestellen bij het bondsbureau in Nijkerk.
Graag willen we ook via deze regels iedereen bedanken, die aan het welslagen van deze dag heeft mee gewerkt.

Welkom

Ik heb het al in mijn openingswoord op de Bondsdag genoemd: in Veenendaal is een vierde mannenvereniging opgericht. Nu in Veenendaal-Zuid, rondom de Vredeskerk. De vereniging kreeg de naam Berea, en is begonnen met 17 leden. Voorzitter: H. de Bruin. Secretaris: M. Post. Penningmeester B. Bos. In Berea onderzocht men de Schriften. (zie Handelingen 17) Dat is ook het doel van deze nieuwe vereniging. We wensen u daarbij veel zegen voor uw persoonlijke leven, en ook voor uw plaats in kerk en maatschappij.
Ik hoop, dat de oprichting van deze nieuwe vereniging een stimulans mag zijn om ook in andere gemeentes te starten, of een doorstart te maken.

Tenslotte

Een hartelijke groet aan u allen, mede namens de andere bestuursleden.

In the picture

Elektronische gemeenschappen

Ds. P.J. Teeuw

Er zullen onder de lezers van de Hervormde Vaan niet velen meer zijn, die geen computer hebben. De oudere leden van de mannenverenigingen zullen het misschien nog zonder doen. Als zij hun onderwerp maken, schrijven ze nog. Maar de meeste leden zullen een computer tot hun beschikking hebben. En velen zullen, vanwege de kinderen, meerdere computers in huis hebben. Dit apparaat is niet meer weg te denken uit onze samenleving. Elektronische gemeenschappen zijn er door ontstaan. Was de eerste computer voor velen een veredelde typemachine, de mogelijkheden zijn nu onbegrensd. De computer, met internet is nu een communicatiemiddel met vele mogelijkheden. Waar iemand ook is ter wereld, hij of zij is wel via internet bereikbaar. De mail heeft de plaats ingenomen van menig telefoongesprek. Zo verloopt de communicatie van veel jongeren via een elektronische gemeenschap, nl. Hyves. Op deze manier kan iemand honderden vrienden hebben.

Ook in de kerk maken we van internet gebruik. Veel gemeenten zijn aangesloten op de digitale snelweg en via 'kerkomroep.nl' of via een plaatselijke website kunnen kerkdiensten uit allerlei gemeenten beluisterd worden. Je hebt maar te kiezen. De dominee naar eigen smaak kun je beluisteren. Op zich kun je onder de indruk komen van al deze mogelijkheden. Maar kleven er ook gevaren aan? In het blad De Oogst (uitgave van de ver. Tot heil des volks), stond een artikel van de hand van prof. dr. Marc de Vries, onder de titel 'Digitale eenzaamheid'. In dit artikel schrijft hij over de communicatie via de elektronische gemeenschappen. Deze communicatie brengt allerlei voordelen mee, maar er kleven ook gevaren aan. Welke?

Hij schrijft: 'Dit: dat er een enorme vrijblijvendheid ontstaat in onze elektronische contacten. Een deel van onszelf doet immers toch niet mee. Het is maar een heel beperkte vorm van contact. Het is gemakkelijk om driehonderd vrienden te maken, want je bent

hun niets verplicht en zij jou ook niet. Maar je kunt je wel afvragen wat de kwaliteit van die vriendschappen is. Weliswaar ben je vrij van verplichtingen, maar je hebt ook niemand die zich aan jou iets verplicht voelt. Overigens past dit naadloos in het postmoderne denken, waarin ieder individu zijn eigen identiteit heeft en zich aan niets of niemand bindt.
Je relatie met de kerk kan ook zo'n vrijblijvendheid gaan vertonen. Denk maar aan het virtueel bijwonen van kerkdiensten. Je kunt heerlijk postmodern kiezen welke waarheid je vandaag wilt horen, maar van enige binding aan een kerk of gemeente is – als je niet oppast – nauwelijks meer sprake.
Het tegenovergestelde van vrijblijvendheid is toewijding. Daar is in onze tijd schreeuwend gebrek aan, zowel binnen als buiten de kerken en groepen. Ik bedoel dan zowel toewijding aan God als aan elkaar. Kerken en gemeenten brokkelen af, omdat er geen ware toewijding aan God meer is. Zeker, we willen wel eens wat doen, maar het moet niet tot een verplichting worden.
Hetzelfde geldt in onze sociale contacten. Het gevolg? Vrijheid, blijheid? Nee, vrijheid, eenzaamheid!'

De Vries wijst er tenslotte op, dat elektronische vriendschappen slechts een aanvulling kunnen zijn op vriendschappen, die echte toewijding vragen. Zo ook het luisteren naar kerkdiensten via internet. Het is mooi bij ziekte, maar het mag nooit een middel zijn om de kerkgang en de betrokkenheid bij eigen gemeente te minimaliseren. Zijn conclusie is dan ook: gebruik van de moderne media moet daarom altijd met enige terughoudendheid gebeuren. We moeten voortdurend beseffen wat de beperkingen ervan zijn. Anders kunnen we de verleiding van vrijblijvende relaties en gemeenschappen waarschijnlijk niet weerstaan.

De Apostolische Geloofsbelijdenis

„Ik geloof in Jezus Christus, Zijn eniggeboren Zoon, onze Heere" (artikel 2)

Ds. J. van Dijk

Na de belijdenis van ons geloof in God, de Almachtige Vader, de Schepper van de hemel en de aarde, gaan we verder met de belijdenis van ons geloof in Jezus Christus, Zijn eniggeboren Zoon, onze Heere.

Jezus

De naam Jezus betekent: Zaligmaker. Dat wil zeggen: dat Hij ons gelukkig maakt, dat we vol van geluk en vrede zijn, niets meer te wensen hebben, genoeg hebben, voldaan zijn. Hoe doet Hij dat? Door ons te verlossen van onze zonden. Verlossen betekent: bevrijden. Bevrijden van de macht, die ons allemaal te pakken heeft, namelijk de macht van de zonde, waarmee de duivel ons allemaal in de houdgreep heeft. Deze verlossing heeft tot doel, dat we als bevrijde mensen terug geplaatst worden in de verhouding met God, waartoe Hij ons geschapen had: om Hem eeuwig te loven en te prijzen en met liefde en lust ons leven aan Hem te wijden. De prijs die de Heere Jezus daarvoor betaalt, is Zijn eigen bloed. Dat is een kostbare prijs! Hoe kostbaar? Ik las: als het bloed van Jezus niet veilig meer is in de kerk, dan zijn wij ook niet veilig meer. Dat betekent: als het bloed van Jezus in de kerk niet verkondigt wordt als de verlossing van onze zonden, zijn we er dan nog veilig? Waar zijn we dan aan overgeleverd? Het bloed van Jezus mag nooit verzwegen worden in de prediking, want het is de Bron van onze zaligheid. Anders zijn we niet veilig onder de verkondiging van Gods Woord. Het bloed van Jezus mag niet beperkt worden. Het bloed van Jezus moet op ieders hart druppelen, zegt Calvijn, als het gaat om de nodiging tot het heil in de Heere Jezus Christus. Anders zijn we niet veilig onder de

verkondiging van Gods Woord. En het bloed van Jezus mag niet gering geacht worden als we alleen maar horen, dat de Heere Jezus ons beter maakt als we ziek zijn, dat Hij ons helpt als we het moeilijk hebben, dat Hij bij ons wil zijn als we niet slapen kunnen, dat Hij ons een veilig gevoel moet geven. Is dat de hoofdzaak? Wat heb ik er aan, als de Heere Jezus mij beter maakt en ik heb geen vergeving van mijn zonden gekregen door Zijn bloed? Zeker, genezing is fijn, een veilig gevoel doet ons goed. Maar daar ben ik nog niet mee terug in de gemeenschap met God. En als ik dat niet ben, ben ik niet veilig in leven en in sterven. Dat ben ik wél, als ik geloof in Jezus, de Zaligmaker, Die mijn zonden op Zich nam en mijn schuld betaald heeft door Zijn kostbaar bloed.

Christus

De naam 'Christus' betekent: Gezalfde. Dat is Zijn ambtsnaam. Denk aan Koningin Beatrix. Koningin is haar ambtsnaam en geeft de taak en functie aan, die zij uitoefent. De Heere Jezus is de Gezalfde, want Hij is door Zijn Vader gezalfd. Gezalfd betekent: aangesteld tot het ambt om Christus te zijn. Wat houdt die aanstelling in? Drie dingen: profeet zijn, priester zijn, koning zijn. We geloven en belijden, dat de Heere Jezus onze hóógste Profeet en Leraar is. Dat wil zeggen, dat de Heere Jezus het doek weghaalt en ons laat zien wat het plan van God voor onze verlossing inhoudt. Want van dat plan van God is Hij de centrale Persoon. Daarom vertelt Hij ons, dat Hij de Weg, de Waarheid en het Leven is en dat niemand tot de Vader kan komen, dan door Hem. Hij is het Correspondentieadres met de Vader. Hij vertelt wat er nodig is voor ons, zodat wij van Hem gebruik maken: geloof en bekering, ontdekking dat we ons van God hebben afgekeerd, de onwil om tot de Heere terug te gaan, maar hoe Hij dat toch weet te veranderen bij ons, zodat wij naar de Vader gaan verlangen en met berouw terugkeren. Hij vertelt, hoe wij als volgelingen van Hem in deze wereld verdrukking hebben, maar dat we goede moed mogen hebben, want Hij heeft de wereld overwonnen. Dat betekent: zijn wij moedeloos, Hij geeft moed; zijn wij in zonde gevallen of gestruikeld, Hij pakt ons bij de arm en helpt ons weer op de been om in Zijn spoor verder te gaan; zijn wij vertwijfeld, Hij geeft zekerheid door Zijn beloften en Woord. Hij is onze hóógste Profeet betekent: Hij heeft het uit de eerste hand, Hij is ons vertrouwen meer dan waard!
Wij geloven en belijden, dat de Heere Jezus de Christus is en daarmee ook gezalfd is tot onze énige Hogepriester. Dat betekent, dat de Heere Jezus Zichzelf geofferd heeft voor onze zonden. Dat is uniek als u dat vergelijkt met de hogepriesters uit het Oude Testament. Want die hogepriesters hadden, net als andere mensen, zelf offers nodig voor hun eigen zonden. Maar de Heere Jezus niet: Hij had geen zonde, maar liet Zich tot zonde maken. Hoe? Door mijn zonden op Zich te nemen. Dat is Zijn priesterlijk hart, waarmee Hij bewogen was met de eer van Zijn Vader en met het behoud van zondaren. Denk aan het avondmaalsformulier, waar we de Heere Jezus diep in Zijn priesterlijk hart kijken: „Ik voor u, anders zou u de eeuwige dood moeten sterven". Hij is onze énige Hogepriester, want er is niemand die zijn leven zo kan geven en gegeven heeft voor ons, dan Hij. Hij is onze liefde meer dan waard!

Wij geloven en belijden, dat de Heere Jezus de Christus is en dat Hij ook onze eeuwige Koning is. Koning betekent: die ons regeert. Dat wil zeggen, dat de Heere Jezus ons leidt door Zijn Woord en Geest. Koning zijn betekent, dat Hij Zijn wetten geeft en dat we daarnaar hebben te luisteren en Hem gehoorzamen. Zijn wetten zijn goede wetten en ze zijn bestemd om ons te maken tot kinderen, die Hem volgen. Die laten zien hoe gezegend we zijn als we naar Zijn wetten handelen. De Heere Jezus is een goede Koning, want in de wetten komt Hij met Zijn rechten naar ons toe: „dit wil Ik, dat u doet, zo wil Ik dat u leeft, zo verlang Ik dat u bent". Maar wie kan dat in eigen kracht? Dat geeft de Heere Jezus in ons hart: de liefde om ons gewillig en met vreugde aan Zijn wetten te onderwerpen. Dat wordt een liefdedienst. Daarom is Hij onze onderwerping en gehoorzaamheid meer dan waard!

Gods eniggeboren Zoon

Wij geloven en belijden ook, dat de Heere Jezus Gods eniggeboren Zoon is. Eniggeboren betekent: de natuurlijke Zoon van God. Dat betekent, dat de Heere Jezus dezelfde natuur

heeft als Zijn Vader. Dat zegt Hij ook: „Ik en de Vader zijn één". De Heere Jezus is God Zelf. Hij is net zo oud als de Vader, geen dag jonger. Hij heeft dezelfde eigenschappen als Zijn Vader. Hij doet niet anders dan de Vader. Hij is niet anders dan de Vader in Zijn rechten en in Zijn genade en liefde. Hij spreekt dezelfde woorden als de Vader en spreekt Zijn Vader niet tegen en houdt er geen andere mening op na dan de Vader. Gods eniggeboren Zoon, dat is een geheimenis: niet te doorgronden! Dus de Heere Jezus is geen hoogstaand Mens en dat God Hem uitkiest omdat Hij zulke goede dingen vertelt, die God goed van pas komen om invloed op de wereld uit te oefenen. De Heere Jezus is ook geen profeet, wiens woorden ons aan het denken zetten en die goed zijn voor de onderlinge verhoudingen tussen mensen en volken. Nee, de Heere Jezus is God en Hij is Mens geworden, de God-Mens, Die om onze zaligheid is geboren op aarde en Zich vernederd heeft tot een Dienstknecht op aarde. Gods Zoon is vlees geworden, opdat Hij onze Immanuel zou zijn, dat is: God met ons.

Onze Heere

Wij geloven en belijden dat de Heere Jezus 'onze Heere' is. Dat wil zeggen: dat Hij onze Eigenaar is. Hij heeft zeggenschap over mij. Wat houdt die zeggenschap in? Ouders hebben zeggenschap over hun kinderen en zoeken het goede voor ze. Ze geven hun kinderen liefde en warmte, zorgen voor veiligheid en geborgenheid, geven ze een opvoeding waarin de Heere en Zijn dienst centraal staat, informeren naar een goede school, proberen hen goed te begeleiden ten opzichte van de moderne media. Dat kiezen ouders uit voor hun kinderen. Dat doet de Heere ook. Denk aan het doopformulier, dat Hij het kwade bij ons uit de buurt houdt of het kwade doet meewerken ten goede voor ons. Hij geeft ons veiligheid en geborgenheid. Zie de psalmen, waarin kinderen van de Heere getuigen van Gods geborgenheid en veiligheid. Hij helpt ons om Hem te dienen, waar we soms in kerk en wereld alleen staan als kind van Hem. Hij betrekt ons bij Zijn plan. En wij onderwerpen ons aan onze Heere en Eigenaar, want we geloven en belijden dat Hij ons liefheeft. Dat Hij ons onderwerping geeft, want we hebben een opstandig en eigenzinnig hart. We willen vaak anders dan onze Eigenaar wil, maar uiteindelijk zeggen we: „wat U doet, is goed".

Wat betekent deze belijdenis voor ons?

Dat er bij niemand en niets zaligheid en het eeuwig geluk te krijgen is dan alleen bij de Heere Jezus Christus. Kijken we naar de wereld, waar de verkondiging van Jezus Christus en Zijn genade, Die de enige Weg tot het eeuwige leven is en verzet en afkeer oproept. En kijken we naar onszelf: waar bouwen en vertrouwen wij op? Voelen we ons gelukkig omdat we godsdienstig zijn? Voelen we ons gelukkig omdat we naar de kerk gaan en bidden en Bijbellezen en onze kinderen laten dopen en belijdenis doen? Voelen we ons gelukkig met onze bekering en met ons geloof? Vertrouwen we op onze wedergeboorte, op ons heilig leven? Dat moeten we doorstrepen als basis en grond, want er is Eén grond: Jezus Christus, de Zaligmaker, Hij alleen. Wie op Hem neerzinkt en op Zijn werk bouwt en vertrouwt, Die is zalig en gered. Het fundament ligt in de diepte! Dat is zo'n rust! Weet u waarom? Dan hoeven we niet meer te vertrouwen op ons godsdienstig leven, op ons bidden en kerkgaan, op onze wedergeboorte en heilig leven. Waarom niet? De Heilige Geest heeft mij door Wet en Evangelie in dat vertrouwen afgebroken, overal de basis uit weg genomen en dan ben ik die onzekerheid kwijt: heb ik wel genoeg gedaan, is mijn geloof wel echt, is dit wel een kenmerk van wedergeboorte uit God? Want dan weten we, dat kerkgang en bidden, ons godsdienstig leven, wedergeboorte en heiliging dienen moesten om alleen de Heere Jezus over te houden en op Hem gebouwd te worden. Dan geloven we en belijden we van harte mee: Jezus alleen! En het moet 'Jezus alleen' blijven, heel ons leven lang. Dat is de les, die geleerd wordt op de school van de Heere. Wat lezen we in de Openbaring van Johannes? Dat voor de troon van God de schare, die zalig is geworden, zingt: „het Lam is onze dank en eer en lof waardig, want Hij heeft ons Gode gekocht met Zijn bloed". Daar is niets geen eigen roem bij. Alle roem van mensen is uitgesloten, maar de roem is voor de Heere Jezus. Dat belijden wij hier op aarde en straks voor Gods troon!

Gespreksvragen:

1) De apostolische geloofsbelijdenis is de geloofsbelijdenis van de Kerk van alle eeuwen en plaatsen. Welke consequenties heeft deze belijdenis, dat alleen in Jezus behoud en zaligheid is voor ons zelf en voor anderen?
2) Welke rijkdommen zitten er in dit artikel van onze geloofsbelijdenis? Zie Zondag 11, 12 en 13 van de Catechismus, waar deze rijkdommen in verwoord worden. Wat houden die rijkdommen voor ons in?
3) Wat vindt u van de uitspraak: „als het bloed van Jezus niet meer veilig is in de verkondiging van Gods Woord, zijn wij er ook niet veilig?"
4) Waar merken we het aan, dat de Heilige Geest de grond wegneemt uit alles waar wij op vertrouwen willen en dat Hij ons bouwt op de enige grond van zaligheid in de Heere Jezus Christus? Gaat dat bij iedereen op dezelfde manier? Wat zijn de kernzaken, die bij ieder kind van God dezelfde zijn? En wat zijn de verschillen bij hen?

Organisatienieuws

Wijzigingen adresboekje 2008

De volgende wijzigingen hebben plaats gevonden:
1) De MV „Wees een zegen" te Oene (blz. 29) heeft een nieuwe penningmeester: dhr K.A.de Bruin, Boshoekerweg 6, Oene.
2) De secretaris dhr. A.D. Ros van de MV „Filologus" te 's Grevelduin Capelle (blz. 6) is verhuisd naar: Ekster 34, 5161 WR Sprang-Capelle.
3) De MV „Schrift en Belijdenis" te Bergambacht (blz. 11) heeft een nieuwe secretaris: dhr. G. van Herk, Paardebloem 1, 2861 WJ Bergambacht.
4) De MV „Bewaar het pand u toebetrouwd" te Waarder (blz. 13) heeft een nieuwe voorzitter ds. D. Breure, Dorp 11, 3466 NE Waarder; en een nieuwe penningmeester dhr. G. Treur, Hogebrug 25, 3421 TE Oudewater.
5) In Veenendaal (blz. 25) is een 4de Mannenvereniging opgericht. De naam is „Berea". De vereniging telt 17 leden. Voorzitter is dhr. H. de Bruin, De Brinken 30, 3901 KW Veenendaal; secretaris is dhr. M. Post, Edelmanstraat 8, 3903 XP Veenendaal en penningmeester is dhr. G. Bos, Middellaan 105, 3904 LG Veenendaal.

Met vriendelijke dank voor uw medewerking,
Ds. J. van Dijk, secr.e-mail:
ds.j.vandijk@hetnet.nl

Overlijdensberichten

„Zo wie beleden zal hebben, dat Jezus de Zoon van God is, God blijft in hem en hij in God.
1 Joh. 4 : 15

Met droefheid geven wij kennis, dat de Heere uit ons midden heeft weggenomen ons trouw en actief lid

WIM BOR

in de leeftijd van 65 jaar.

We zullen hem erg missen.

Onze gedachten gaan uit naar zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen. Dat de Heere hen vertrooste en ondersteune in dit grote verlies.

Bestuur en leden
M.V. Calvijn te Monster

September 2009.

Voor ons geheel onverwacht is door de Heere plotseling uit ons midden weggenomen ons meelevend lid

FRANS GEEFSHUIJSEN

in de leeftijd van 74 jaar.

Met dankbaarheid gedenken wij zijn gewaardeerde inbreng. De Heere trooste de nabestaanden in hun verdriet en heilige deze zeer ernstige roepstem aan ons allen.

Bestuur en leden van de M.V.
„Schrift en belijdenis"

Barneveld, 21 september 2009.

Met droefheid geven wij u kennis dat de Heere na een geduldig gedragen ernstige ziekte, uit ons midden heeft weggenomen ons lid

ANTON DEN BESTEN

in de leeftijd van 46 jaar.

Zijn getuigenis van te leven uit Gods genade door ziekte heen en zijn bemoedigende woorden zullen bij ons in dankbare herinnering blijven.

Wij bidden zijn vrouw en kinderen met allen die hem lief en dierbaar waren de genade en troost des Heeren toe.

Bestuur en leden Mannenvereniging „Calvijn"
Polsbroek en Vlist

Oktober 2009.